

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

Εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Ειδική Εκπαίδευση

Διάγραμμα μαθήματος (CIP)

Τίτλος μαθήματος:	Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς				
Κωδικός:	DLSPEN507				
Κατηγορία:	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο:	Master (MEd), επίπεδο 7				
Έτος/Εξάμηνο:	1 ^ο / 2 ^ο έτος 2 ^ο / 3 ^ο εξάμηνο				
Όνομα διδάσκοντος:	Δρ. Τρύφων Μαυροπαλιάς				
ECTS:	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	minimum 5 τηλεδιασκέψεις, minimum 10 διδακτικές ώρες/ 13 διδακτικές εβδομάδες	Εργαστήρια/ εβδομάδα	-
Σκοπός και στόχοι του μαθήματος:	Ο σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η ενημέρωση των φοιτητών/φοιτητριών σχετικά με τις κατηγορίες ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών που έχουν τα υψηλότερα ποσοστά εμφάνισης στον μαθητικό πληθυσμό όλων των βαθμίδων. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα μπορέσουν μέσα από το συγκεκριμένο μάθημα να μελετήσουν τα χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών με μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς, την αιτιο-παθογένεια και τις τεκμηριωμένες πρακτικές που συμβάλλουν στην ομαλή ψυχο-συναισθηματική και μαθησιακή εξέλιξη των μαθητών/τριων που έχουν διαγνωστεί με μαθησιακές δυσκολίες ή/και προβλήματα συμπεριφοράς.				
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:	Ολοκληρώνοντας το μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: <ol style="list-style-type: none">1. Ορίζουν τις μαθησιακές δυσκολίες και τα προβλήματα συμπεριφοράς και να κατανοούν ότι ο τρόπος ορισμού καθορίζει και το είδος στρατηγικών και των παροχών υποστήριξης στο σχολείο και στην οικογένεια.2. Αναφέρονται στα βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών που εμπίπτουν σε αυτές τις δύο κατηγορίες σε όλα τα στάδια της ανάπτυξής τους (νηπιακή ηλικία έως ενήλικη ζωή).3. Κατανοούν την αιτιο-παθογένεια και την πολυπαραγοντικότητα				

	<p>εμφάνισης αυτών των δυσκολιών.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Γνωρίζουν τους τρόπους διαγνωστικής αξιολόγησης των μαθητών/τριών με μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς.5. Αναγνωρίζουν τη σημασία της πρώιμης παρέμβασης ως μια πρακτική αναγνώρισης, πρόληψης και έγκαιρης αντιμετώπισης αυτών των δυσκολιών.6. Περιγράφουν εμπειρικά τεκμηριωμένες πρακτικές αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών και των προβλημάτων συμπεριφοράς.7. Αναφέρουν στρατηγικές για τη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών αυτών σε κοινωνικό και ακαδημαϊκό επίπεδο.8. Αναγνωρίζουν τις επιπτώσεις και συνέπειες της μη έγκαιρης και σωστής αντιμετώπισης των δυσκολιών αυτών στην ενήλικη ζωή.9. Σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν στρατηγικές (γνωστικές, συμπεριφορικές και οικοσυστημικές) με στόχο τη βελτίωση των δυσκολιών των μαθητών/μαθητριών με μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς.10. Εξασκηθούν στη λήψη αποφάσεων αναφορικά με την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μαθησιακών και προβλημάτων συμπεριφοράς στο πλαίσιο της τάξης.		
Προ-απαιτούμενα:	-	Απαιτείται	-
Περιεχόμενο μαθήματος:	<p>Οι ενότητες που θα καλυφθούν στο μάθημα είναι οι ακόλουθες:</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Εννοιολογική αποσαφήνιση Μαθησιακών Δυσκολιών</p> <ul style="list-style-type: none">• Ορισμός, επιδημιολογία, ταξινόμηση, κλινική περιγραφή.• Ιστορικά στοιχεία για την εξέλιξη των Μαθησιακών Δυσκολιών.• Αιτοπαθογένεια. Αναφορά στο νευροβιολογικό υπόβαθρο.• Νοημοσύνη και Μαθησιακές Δυσκολίες-Κριτήριο διαφοροδιάγνωσης.• Αναφορά στη Νομοθεσία (ΗΠΑ και Ελλάδα). <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2:Χαρακτηριστικά παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες.</p> <ul style="list-style-type: none">• Αντίληψη, προσοχή, μνήμη, γλώσσα, μεταγνωστικές δεξιότητες, αυτορρύθμιση, κίνητρα, συμπεριφορά, κοινωνική εξέλιξη και σχέσεις, συναισθηματική εξέλιξη.• Πρώιμοι Δείκτες Μαθησιακών Δυσκολιών. Η σημασία της πρώιμης ανίχνευσης και παρέμβασης των Μαθησιακών Δυσκολιών (αναφορά σε ευρήματα και από το χώρο των νευροεπιστημών). <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες στην ανάγνωση, στην παραγωγή γραπτού λόγου, στα μαθηματικά.</p> <ul style="list-style-type: none">• Δυσλεξία, Δυσγραφία, Δυσαριθμησία. <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Αξιολόγηση Μαθησιακών Δυσκολιών.</p> <ul style="list-style-type: none">• Άτυπα και Σταθμισμένα Τεστ Αξιολόγησης. Διαγνωστική εκτίμηση εκπαιδευτικού, αξιολόγηση περιβάλλοντος		

μαθητή, αξιολόγηση αναγνωστικής ετοιμότητας/αναδυόμενου γραμματισμού, αξιολόγηση φωνολογικής ενημερότητας, αξιολόγηση αναγνωστικής ευχέρειας (ακρίβεια-ταχύτητα-προσωδία), αναγνωστικής κατανόησης, ορθογραφίας και παραγωγής γραπτού λόγου, αξιολόγηση κοινωνικών σχέσεων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Προβλήματα Συμπεριφοράς σε παιδιά και εφήβους.

- Ορισμός, επιδημιολογία, ταξινόμηση, κλινική περιγραφή.
- Εσωτερικευμένα Προβλήματα Συμπεριφοράς.
- Εξωτερικευμένα Προβλήματα Συμπεριφοράς.
- Αιτιοπαθογένεια και συννοσηρότητα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς.

- Αναφορά σε ζητήματα συννοσηρότητας δυσκολιών στο γραπτό λόγο και εμφάνισης προβλημάτων συμπεριφοράς.
- Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας και Μαθησιακές Δυσκολίες. Ορισμός, επιδημιολογία, κλινική περιγραφή, συννοσηρότητα. Αιτιολογικές ερμηνείες.
- Σύνδεση Μαθησιακών δυσκολιών με παραβατική συμπεριφορά και εξαρτήσεις (διαδίκτυο, ουσίες).
- Σχολικός εκφοβισμός

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Η παρέμβαση και υποστήριξη των παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς σε γνωστικό επίπεδο.

- Εναλλακτικές μέθοδοι εκμάθησης της ανάγνωσης (Montessori, Fernald, Orton-Gillingham, άμεση διδασκαλία, ανάκτηση ανάγνωσης, αναγνωστική επιτυχία, ο ρόλος των ζώων συντροφιάς).
- Στρατηγικές για τη διδασκαλία της κατανόησης και της βελτίωσης της ορθογραφίας και της δημιουργικής γραφής (π.χ. ΣΟΚΑΡΕ).

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8: Η παρέμβαση και υποστήριξη των παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς σε επίπεδο συμπεριφοράς.

- Ανάπτυξη ψυχικής ανθεκτικότητας.
- Οικο-συστημικές προσεγγίσεις.
- Λειτουργική Ανάλυση Συμπεριφοράς.
- Συμβουλευτική γονέων.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 9: Η παρέμβαση και υποστήριξη των παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς σε επίπεδο σχολικής τάξης.

- Υποστήριξη σε θέματα δεξιοτήτων μελέτης, διαχείρισης χρόνου και μνήμης.
- Αντιμέτωπιση Μαθησιακών Δυσκολιών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Ενίσχυση του ψυχοκοινωνικού τομέα.
- Μοντέλα παρέμβασης για όλη την τάξη.
- Μοντέλο Ανταπόκρισης στην Παρέμβαση (Response to Intervention - RtI)

	<ul style="list-style-type: none">• Διαφοροποιημένη διδασκαλία.• Σχολεία φιλικά ως προς τους μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς. <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 10: Μαθησιακές Δυσκολίες και προβλήματα Συμπεριφοράς: Η Ελληνική πραγματικότητα.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ο ρόλος της οικογένειας και ο ρόλος του εκπαιδευτικού.• Ο ρόλος των διαγνωστικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών.
Διδακτική μεθοδολογία:	<p>Το μάθημα θα διδαχτεί με μια ποικιλία διδακτικών μέσω που θα συμπεριλαμβάνουν: διδασκαλία, ανάθεση εργασιών και ομαδο-συνεργατική προσέγγιση.</p> <p>Ηχογραφημένες παρουσιάσεις και παρουσιάσεις με σχολιασμό.</p> <p>Βιντεοσκοπημένες συναντήσεις με τους φοιτητές.</p> <p>Σύγχρονη και ασύγχρονη αλληλεπίδραση.</p> <p>Φόρουμ συζητήσεων και χρήση της πλατφόρμας Zoom.</p>
Βιβλιογραφία:	<ul style="list-style-type: none">• Θεμελή, Ο. (2013). Μαθησιακές Δυσκολίες και Παραβατική Συμπεριφορά: Αιτιώδης σχέση ή αυθαίρετη σύνδεση; Στο Η.Ε. Κουρκούτας και Θ. Β. Θάνος (επιμ.). <i>Σχολική Βία και Παραβατικότητα</i> (σ.σ.79-92). Τόπος.• Λιβανίου, Ε. (2004). <i>Μαθησιακές Δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στην κανονική τάξη</i>. Κέδρος.• Molnar, A., & Lindquist, B. (2013) <i>Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο: Οικοσυστημική προσέγγιση</i> (Επιμ. Α. Καλαντζή-Αζίζι,). Πεδίο.• Παντελιάδου, Σ. (2011). <i>Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη, Τι και γιατί</i>, Πεδίο.• Παντελιάδου, Σ., & Αργυρόπουλος Β., (2011). <i>Ειδική Αγωγή, Από την έρευνα στη διδακτική πράξη</i>. Πεδίο.• Plexousakis, S., Georgiadi, M., Kourkoutas, E., Stubbs, C., & Hart A., (2015). <i>Ένα Βήμα Μπροστά: Κατανόηση και Προώθηση της Ψυχικής Ανθεκτικότητας για νέους ανθρώπους σε φροντίδα. - One Step Forward Young People's Group, Understanding and Promoting resilience for Young People in Care, One Step Forward</i>. Boingboing. Διαθέσιμο στο: https://issuu.com/boingboingresilience/docs/one_step_forward_-_resilience_-_gre

	<ul style="list-style-type: none">• Πολυχρόνη, Φ. (2011). <i>Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες</i>. Πεδίο• Σαρρής, Δ. (2020). <i>Μαθησιακές Δυσκολίες-Αναπτυξιακές Διαταραχές</i>. Πεδίο.• Στασινός, Δ. (2003). <i>Μαθησιακές δυσκολίες του παιδιού και του εφήβου-Η εμπειρία της Σύγχρονης Ευρώπης</i>. Gutenberg.• Τζιβνίκου, Σ. (2015). <i>Μαθησιακές δυσκολίες - διδακτικές παρεμβάσεις</i>. [ηλεκτρ. βιβλ.] Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: http://hdl.handle.net/11419/5333• Kirk, S., Gallagher, J. J., & Coleman, M. R. (2021) (Επιμ. Μ. Γεωργιάδη, Σ. Πλεξουσάκης & Δ.Μ. Τόμπρου) (Μτφ. Μ. Λιθοξοπούλου και Β. Μπερτσιά). <i>Εκπαιδεύοντας παιδιά με ιδιαιτερότητες</i>. Utopia. ISBN: 978-618-5173-72-2• Plexousakis, S., Kourkoutas E., Giovazolias T., Chatira K., Nikolopoulos D. (2019). School Bullying and Post-Traumatic Stress Disorder Symptoms: The role of Parental Bonding. <i>Frontiers in Psychology</i>, 7 (75) http://doi: 10.3389/fpubh.2019.00075• Επιλεγμένα επιστημονικά άρθρα αναρτώνται και είναι διαθέσιμα στους φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας e-learning, ούτως ώστε να χρησιμοποιούνται για αναφορές και για συζητήσεις.• E-Book: Σύνθεση βιβλιογραφικών πηγών από αυτές που αναφέρονται πιο πάνω
Αξιολόγηση:	Δραστηριότητες Αλληλεπίδρασης : 15% Μικρά Κουίζ (x2): 20% Εργασία (π.χ. Μελέτη Περίπτωσης): 15% Τελική Εξέταση: 50%
Γλώσσα διδασκαλίας:	Ελληνική